

Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej

Komentarz

---

redakcja naukowa

Ewa Bieńkowska

Lidia Mazowiecka

Ewa Bieńkowska, Katarzyna Dudka

Cezary Kulesza, Lidia Mazowiecka

Sylwia Spurek, Piotr Starzyński

Wojciech Zalewski, Eleonora Zielińska

W S E R I I U K A Z A Ł Y S I Ę :

UPRAWNIENIA POKRZYWDZONEGO PRZESTĘPSTWEM

MEDIACJA KARNA JAKO FORMA SPRAWIEDLIWOŚCI NAPRAWCZEJ

WIKTYMIZACJA WTÓRNA. GENEZA, ISTOTA I ROLA
W PRZEKSZTAŁCANIU POLITYKI TRAKTOWANIA OFIAR PRZESTĘPSTW

MEDIACJA W PRAKTYCE PROKURATORSKIEJ – DZIŚ I JUTRO

KOMPENSATA PAŃSTWOWA DLA OFIAR PRZESTĘPSTW W POLSCE.
TERAŹNIEJSZOŚĆ I PRZYSZŁOŚĆ

OFIARY PRZESTĘPSTW Z NIENAWIŚCI

MEDIACJA KARNA JAKO INSTYTUCJA WAŻNA DLA POKRZYWDZONEGO

JAK SKUTECZNIE CHRONIĆ OFIARY PRZEMOCY W RODZINIE

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH I WIZERUNKU
OFIARY PRZESTĘPSTWA

OFIARY HANDLU LUDŹMI

DZIECKO UCZESTNICZĄCE W POSTĘPOWANIU KARNYM

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2012/29/UE
USTANAWIAJĄCA NORMY MINIMALNE W ZAKRESIE PRAW,
WSPARCIA I OCHRONY OFIAR PRZESTĘPSTW. KOMENTARZ

UNIJNE STANDARDY PROGRAMÓW SPRAWIEDLIWOŚCI NAPRAWCZEJ

INDYWIDUALNA OCENA SŁUŻĄCA USTALENIU SZCZEGÓLNYCH POTRZEB
OFIAR PRZESTĘPSTW W ZAKRESIE OCHRONY

W PRZYGOTOWANIU:

ZGWAŁCENIE. DEFINICJA, REAKCJA, WSPARCIE DLA OFIAR

NOWE ŚRODKI OCHRONY I POMOCY DLA OFIAR

Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej

Komentarz

---

redakcja naukowa
Ewa Bieńkowska
Lidia Mazowiecka

Ewa Bieńkowska, Katarzyna Dudka
Cezary Kulesza, Lidia Mazowiecka
Sylwia Spurek, Piotr Starzyński
Wojciech Zalewski, Eleonora Zielińska

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Wolters Kluwer

Warszawa 2016

Publikacja z serii „Prokurator ofiarom przestępstw”.

Stan prawny na 1 maja 2016 r.

Recenzent

Dr hab. Hanna Paluszkiewicz, prof. UZ

Wydawca

Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący

Adam Choiński

Opracowanie redakcyjne i łamanie

JustLuk

.....
: Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących :
: im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej :
: w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło.
: A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.
: .....

 SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer SA, 2016

ISBN: 978-83-264-8640-1

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluger.pl

www.wolterskluger.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 961) – tekst Konwencji	13
Zagadnienia wstępne: o genezie, istocie i znaczeniu Konwencji	73
Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 961) – Komentarz	87
Preambuła	89
Rozdział I – Cele, definicje, równość i niedyskryminacja, zobowiązania ogólne	98
Wprowadzenie	98
Artykuł 1. Cele konwencji	99
Artykuł 2. Zakres konwencji	115
Artykuł 3. Definicje	119
Artykuł 4. Podstawowe prawa, równość i niedyskryminacja ...	136
Artykuł 5. Zasady odpowiedzialności państwa i należyta staranność	144
Artykuł 6. Polityka uwzględniająca kwestie płci	174

Rozdział II – Zintegrowana polityka i gromadzenie danych . . .	177
Wprowadzenie	177
Artykuł 7. Kompleksowa i skoordynowana polityka	177
Artykuł 8. Środki finansowe	183
Artykuł 9. Organizacje pozarządowe i społeczeństwo obywatelskie	187
Artykuł 10. Instytucja koordynująca	191
Artykuł 11. Gromadzenie i analiza danych	194
Rozdział III – Zapobieganie	204
Wprowadzenie	204
Artykuł 12. Zobowiązania ogólne	205
Artykuł 13. Podnoszenie świadomości	227
Artykuł 14. Edukacja	231
Artykuł 15. Szkolenie specjalistów	236
Artykuł 16. Programy zapobiegawcze i programy leczenia	239
Artykuł 17. Udział sektora prywatnego i mediów	244
Rozdział IV – Ochrona i wsparcie	248
Wprowadzenie	248
Artykuł 18. Zobowiązania ogólne	271
Artykuł 19. Informowanie	305
Artykuł 20. Wsparcie ogólne	309
Artykuł 21. Pomoc w składaniu skarg indywidualnych i zbiorowych	318
Artykuł 22. Wsparcie specjalistyczne	324
Artykuł 23. Schroniska	327
Artykuł 24. Telefony zaufania	328
Artykuł 25. Wsparcie ofiar przemocy seksualnej	329
Artykuł 26. Ochrona i wsparcie małoletnich świadków	332
Artykuł 27. Zgłaszanie	349
Artykuł 28. Zgłaszanie przez specjalistów	359
Rozdział V – Prawo materialne	368
Wprowadzenie	368
Artykuł 29. Postępowanie cywilne i zadośćuczynienie	370
Artykuł 30. Odszkodowanie	378
Artykuł 31. Opieka, prawo widzenia i bezpieczeństwo	424
Artykuł 32. Cywilne konsekwencje przymusowych małżeństw	428
Artykuł 33. Przemoc psychiczna	429
Artykuł 34. Nękanie	435
Artykuł 35. Przemoc fizyczna	438

Artykuł 36. Przemoc seksualna, w tym gwałt	440
Artykuł 37. Przymusowe małżeństwa	444
Artykuł 38. Okaleczanie narządów płciowych kobiet	447
Artykuł 39. Przymusowa aborcja i sterylizacja	450
Artykuł 40. Molestowanie seksualne	452
Artykuł 41. Pomocnictwo, podżeganie i usiłowanie	456
Artykuł 42. Niedopuszczalne usprawiedliwianie zbrodni, w tym tak zwanych „zbrodni honorowych”	459
Artykuł 43. Zastosowanie przestępstw karnych	461
Artykuł 44. Jurysdykcja	462
Artykuł 45. Sankcje i środki	468
Artykuł 46. Okoliczności obciążające	477
Artykuł 47. Wyroki wydane przez inną Stronę	480
Artykuł 48. Zakaz stosowania obowiązkowych alternatywnych sposobów rozstrzygnięcia sporów lub obowiązkowego skazywania	482
Rozdział VI – Postępowanie przygotowawcze, ściganie, przepisy proceduralne i środki ochronne	508
Wprowadzenie	508
Artykuł 49. Zobowiązania ogólne	509
Artykuł 50. Szybka reakcja, zapobieganie i ochrona	514
Artykuł 51. Ocena i zarządzanie ryzykiem	518
Artykuł 52. Nakazy doraźne	519
Artykuł 53. Zakazy lub nakazy ochronne	521
Artykuł 54. Postępowanie przygotowawcze i dowody	524
Artykuł 55. Postępowanie bez wysłuchania strony przeciwnej i postępowanie prowadzone z urzędu	526
Artykuł 56. Środki ochronne	527
Artykuł 57. Pomoc prawna	531
Artykuł 58. Przedawnienie	533
Rozdział VII – Migracja i azyl	535
Wprowadzenie	535
Artykuł 59. Pobyt	535
Artykuł 60. Wnioski o azyl uwarunkowane płcią	538
Artykuł 61. Zasada non-refoulement	540
Rozdział VIII – Współpraca międzynarodowa	542
Wprowadzenie	542
Artykuł 62. Zasady ogólne	542

Artykuł 63. Działania na rzecz osób znajdujących się w niebezpieczeństwie	544
Artykuł 64. Informacje	545
Artykuł 65. Ochrona danych	546
Rozdział IX – Mechanizm monitorujący	547
Wprowadzenie	547
Artykuł 66. Grupa ekspertów do spraw przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej	547
Artykuł 67. Komitet Stron	551
Artykuł 68. Procedura	551
Artykuł 69. Ogólne zalecenia	554
Artykuł 70. Udział parlamentów w monitoringu	554
Rozdział X – Związek z innymi umowami międzynarodowymi ...	556
Wprowadzenie	556
Artykuł 71. Związek z innymi umowami międzynarodowymi ...	556
Rozdział XI – Poprawki do konwencji	558
Wprowadzenie	558
Artykuł 72. Poprawki	558
Rozdział XII – Postanowienia końcowe	560
Wprowadzenie	560
Artykuł 73. Skutki niniejszej konwencji	560
Artykuł 74. Rozwiązywanie sporów	561
Artykuł 75. Podpisanie i wejście w życie	561
Artykuł 76. Przystąpienie do konwencji	562
Artykuł 77. Zakres terytorialny stosowania konwencji	563
Artykuł 78. Zastrzeżenia	564
Artykuł 79. Ważność i przegląd zastrzeżeń	566
Artykuł 80. Wypowiedzenie	567
Artykuł 81. Notyfikacja	568
Załącznik. Przywileje i immunitety (Artykuł 66)	570
Literatura	573

Wykaz skrótów

1. Akty prawne

- decyzja ramowa 2001/220/WSiSW – decyzja ramowa Rady z dnia 15 marca 2001 r. w sprawie pozycji ofiar w postępowaniu karnym (2001/220/WSiSW) (Dz. Urz. WE L 82 z 22.03.2001, s. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 4, s. 72)
- dyrektywa 2011/99/UE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony (Dz. Urz. UE L 338 z 21.12.2011, s. 2)
- dyrektywa 2012/29/UE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012, s. 57)
- EKPC,
Konwencja
praw człowieka – Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)

- Konwencja, Konwencja CAHVIO, konwencja istambulska
Konwencja CEDAW
- Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 961)
- Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 18 grudnia 1979 r. (Dz. U. z 1982 r. Nr 10, poz. 71, załącznik)
- k.c.
- ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 380 z późn. zm.)
- k.k.
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- k.k. z 1932 r.
- rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 60, poz. 571 z późn. zm.)
- k.k. z 1969 r.
- ustawa z dnia 19 kwietnia 1969 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 13, poz. 94 z późn. zm.)
- k.k.w.
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 z późn. zm.)
- k.p.
- ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 z późn. zm.)
- k.p.c.
- ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 101 z późn. zm.)
- k.p.k.
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.)
- k.r.o.
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 2082 z późn. zm.)
- rozporządzenie nr 606/2013
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 606/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie wzajemnego uznawania środków ochrony w sprawach cywilnych (Dz. Urz. UE L 181 z 29.06.2013, s. 4)

- u.o.p.p.ś. – ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (Dz. U. z 2015 r. poz. 21)
- u.p.k.p.o. – ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych czynów zabronionych (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 325)
- u.p.p.r. – ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1390)
- u.p.s. – ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.)

2. Czasopisma i oficjalne publikatory

- Annales UMCS – Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska
- Biul. PK – Biuletyn Prawa Karnego
- CzPKiNP – Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych
- Dz. U. – Dziennik Ustaw
- Dz. Urz. KGP – Dziennik Urzędowy Komendy Głównej Policji
- Dz. Urz. WE/UE – Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich / Unii Europejskiej
- EPS – Europejski Przegląd Sądowy
- KZS – Krakowskie Zeszyty Sądowe. Orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Krakowie w sprawach karnych
- M.P. – Monitor Polski
- NP – Nowe Prawo
- OSNC – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
- OSNKW – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karno i Wojskowa
- OSNwSK – Orzecznictwo Sądu Najwyższego w Sprawach Karnych
- PiM – Prawo i Medycyna
- PiP – Państwo i Prawo
- PiZS – Praca i Zabezpieczenie Społeczne
-

PPK	– Przegląd Prawa Karnego
Pr. Pracy	– Prawo Pracy
Prok. i Pr.	– Prokuratura i Prawo
Prok. i Pr.-wkł.	– Prokuratura i Prawo – wkładka
Prz. Sejm.	– Przegląd Sejmowy
PS	– Przegląd Sądowy
RPEiS	– Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny
St. Praw.	– Studia Prawnicze
WPP	– Wojskowy Przegląd Prawniczy
ZStW	– Zeitschrift für die gesamte Strafrechtswissenschaft

3. Inne

ENO	– europejski nakaz ochrony
ETPC	– Europejski Trybunał Praw Człowieka
ETS	– Europejski Trybunał Sprawiedliwości (obecnie: Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej)
GREVIO	– Grupa ekspertów do spraw przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej
Komitet CEDAW	– Komitet ONZ do spraw Likwidacji Dyskryminacji Kobiet (ang. Committee on the Elimination of Discrimination against Women)
ONZ	– Organizacja Narodów Zjednoczonych
raport wyjaśniający	– Explanatory Report to the Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence, CETS No. 210, sekcja 57, https://www.unifr.ch/ddp1/derechopenal/temas/t_20110807_05.pdf
SA	– Sąd Apelacyjny
SN	– Sąd Najwyższy
TK	– Trybunał Konstytucyjny

KONWENCJA

**Rady Europy
o zapobieganiu i zwalczaniu
przemocy wobec kobiet
i przemocy domowej,**

sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r.

(Dz. U. z 2015 r. poz. 961)

(tekst Konwencji)

**W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
podaje do powszechnej wiadomości:**

Dnia 11 maja 2011 r. w Stambule została sporządzona Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, w następującym brzmieniu:

Przekład

KONWENCJA RADY EUROPY O ZAPOBIEGANIU I ZWALCZANIU PRZEMOCY WOBEC KOBIET I PRZEMOCY DOMOWEJ

PREAMBUŁA

Państwa członkowskie Rady Europy i inni sygnatariusze niniejszej konwencji:

przywołując Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (ETS Nr 5 z 1950 r.) oraz protokoły do niej, Europejską Kartę Społeczną (ETS Nr 35 z 1961 r., zmieniona w 1996 r., ETS Nr 163), Konwencję Rady Europy w sprawie działań przeciwko handlowi ludźmi (ETS Nr 197 z 2005 r.) oraz Konwencję Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych (ETS Nr 201 z 2007 r.),

przywołując następujące zalecenia Komitetu Ministrów dla państw członkowskich Rady Europy: Zalecenie Rec (2002)5 w sprawie ochrony kobiet przed przemocą, Zalecenie CM/Rec (2007)17 w sprawie standardów i mechanizmów dotyczących równości kobiet i mężczyzn, Zalecenie CM/Rec (2010)10 w sprawie roli mężczyzn i kobiet w zapobieganiu konfliktom i ich rozwiązywaniu oraz w umacnianiu pokoju, a także inne właściwe zalecenia,

biorąc pod uwagę rosnący zbiór orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, które wyznacza ważne standardy dotyczące przemocy wobec kobiet,

mając na względzie Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych (1966), Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych (1966), Konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (1979) i Protokół Fakultatywny do niej (1999), a także zalecenie ogólne nr 19 Komitetu do spraw likwidacji dyskryminacji kobiet w sprawie przemocy wobec kobiet, Konwencję o prawach dziecka (1989) i Protokoły Fakultatywne do niej (2000) oraz Konwencję o prawach osób niepełnosprawnych (2006), mając na względzie Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego (2002),

przywołując podstawowe zasady międzynarodowego prawa humanitarnego, zwłaszcza Konwencję genewską o ochronie osób cywilnych podczas wojny (1949) oraz Protokoły Dodatkowe I i II (1977),

potępiając wszystkie formy przemocy wobec kobiet i przemocy domowej,

uznając, że wdrożenie *de jure* i *de facto* równości kobiet i mężczyzn ma zasadnicze znaczenie dla zapobiegania przemocy wobec kobiet,

uznając, że przemoc wobec kobiet jest przejawem nierównych stosunków władzy między kobietami a mężczyznami na przestrzeni

wieków, które doprowadziły do dominacji mężczyzn nad kobietami i dyskryminacji kobiet, a także uniemożliwiły pełen rozwój kobiet,

uznając strukturalny charakter przemocy wobec kobiet jako przemoc ze względu na płeć oraz fakt, że przemoc wobec kobiet stanowi jeden z podstawowych mechanizmów społecznych poprzez który kobiety są spychane na podległą pozycję względem mężczyzn,

uznając, z najwyższą troską, że kobiety i dziewczęta są często narażone na drastyczne formy przemocy takie jak: przemoc domowa, molestowanie seksualne, gwałt, małżeństwo z przymusu, przestępstwa popełniane w imię „honoru” i okaleczanie narządów płciowych, które stanowią poważne naruszenie praw człowieka kobiet i dziewcząt oraz główną przeszkodę w zapewnieniu równości kobiet i mężczyzn,

zwracając uwagę na ciągłe naruszenia praw człowieka w trakcie konfliktów zbrojnych, dotyczące ludność cywilną, zwłaszcza kobiety i przybierające formę stosowanych na szeroką skalę lub systematycznie gwałtów oraz przemocy seksualnej, jak również na możliwość eskalacji przemocy ze względu na płeć, zarówno w trakcie konfliktu, jak i po jego zakończeniu,

uznając, że kobiety i dziewczęta są bardziej niż mężczyźni narażone na przemoc ze względu na płeć,

uznając, że przemoc domowa dotyka kobiety w nieproporcjonalnie większym stopniu oraz że mężczyźni mogą również być jej ofiarami,

uznając, że dzieci są ofiarami przemocy domowej, również jako świadkowie przemocy w rodzinie,

dążąc do stworzenia Europy wolnej od przemocy wobec kobiet i przemocy domowej,

uzgodniły, co następuje:

■ Publikacja jest jedynym na polskim rynku wydawniczym komentarzem do konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

■ Autorzy omawiają pierwszy europejski akt prawny, który wprowadza wiążące państwa-strony minimalne wymogi dotyczące kształtowania sytuacji prawnej i społecznej ofiar tych zjawisk. Przedstawiają wskazania odnośnie do konieczności wprowadzenia zmian legislacyjnych w obowiązujących w Polsce unormowaniach prawnych oraz kształtowania dobrych praktyk w zakresie postępowania z ofiarami przemocy, jak również zwracają uwagę na istniejące luki w prawie. Zamieszczone rozważania mogą służyć jednocześnie jako ważny materiał szkoleniowy.

■ Redaktorki komentarza od lat zajmują się problematyką ofiar przestępstw, łącząc teorię z praktyką. Są współautorkami innych opracowań z tej dziedziny, m.in.: *Prawa ofiar przestępstw* (2009), *Ofiara przestępstwa w dokumentach międzynarodowych* (2009), *Uprawnienia pokrzywdzonego przestępstwem* (2011), *Państwowa kompensata przysługująca ofiarom niektórych przestępstw. Komentarz* (2011).

■ Książka jest skierowana do praktyków wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych, pracowników organizacji pozarządowych zajmujących się wspieraniem ofiar przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, a także do Sejmu i Senatu RP, Ministerstwa Sprawiedliwości, Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego. Będzie przydatna dla studentów prawa, psychologii, socjologii i akademii medycznych, pracowników pomocy społecznej i służby zdrowia oraz psycho-
terapeutów.

ISBN 978-83-264-8640-1

Cena 129 zł
(w tym 5% VAT)

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01

zamowienia@wolterskluwer.pl

www.profinfo.pl

